

Folketingets Europaudvalg

Christiansborg, den 30. maj 2001

Folketingets repræsentant ved EU

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

EU-kommissær opfordrer EP til at give svar på spørgsmål om nationale parlamenters rolle

Den franske EU-kommissær Michel Barnier opfordrer Europa-Parlamentet til at give sit svar på, hvilken rolle de nationale parlamenter skal have i Unionens fremtidige struktur, før andre gør det. Advarslen kom i Europa-Parlamentets forfatningsudvalg den 28. maj i forbindelse med EU-kommissærens redegørelse for forberedelserne til topmødet Göteborg i juni. "Det skal gøres rent forebyggende, for at I ikke pludseligt står med ryggen mod muren, hvis andre tanker såsom et tredjekammer med nationale parlamentarikere pludseligt vinder indpas", erklærede Barnier. Barnier havde her formentligt bl.a. den franske premierminister Lionel Jospins tale fra samme dag i tankerne¹. Jospin foreslog i en tale i Paris, at der skal oprettes en europæisk "Kongres" bestående af repræsentanter fra de nationale parlamenter og Europa-Parlamentet, som skal have til opgave at sikre, at EU-institutionerne overholder nærhedsprincippet. Kongressen skal ligeledes kunne revidere EU-traktaterne efter en forenklet procedure – uden den nationale ratifikation, som kræves i dag. Dette gælder dog ikke bestemmelser af en mere "konstitutionel natur", som fortsat kun skal kunne ændres efter national ratifikation i EU-landenes parlamenter.

Michel Barnier erklærede sig som modstander af Jospins idé om et "tredjekammer". I stedet skal de nationale parlamenter inddrages bedre, når regeringerne træffer beslutningerne. Det bør ifølge Barnier gøres ved en tættere kontakt mellem ministrene og medlemmer af de nationale parlamenter. Barnier fremsatte her sit gamle forslag om at inddrage medlemmer af de nationale parlamenter i regeringernes delegationer til møderne i Ministerrådet. Dette vil dog ifølge Barnier kræve, at der foretages en klarere opdeling mellem Rådets

¹ Jospins tale kan findes i en engelsk udgave på Folketingets EU-Oplysnings hjemmeside på:
www.euo.dk/euidag/andet/jospin/

lovgivende og udøvende beføjelser. Barnier foreslog, at et lovgivende ministerråd f.eks. kunne mødes hver 14. dag og tage sig af de lovgivningsmæssige spørgsmål.

Reaktionerne fra Europa-Parlamentets forfatningsudvalg

Reaktionerne i Europa-Parlamentets forfatningsudvalg var utvetydigt positive over for Barnier afvisning af tredjekammer-idéen. Udvalgets formand, italieneren Giorgio Napolitano, erklærede lige ud, at han stiller sig ret tvivlende over for såvel idéen om et tredjekammer som Barniers forslag om at knytte medlemmer af de nationale parlamenter tættere til Ministerrådet. I øvrigt forsikrede Napolitano EU-kommissæren, at Parlamentet ikke har til hensigt at overlade det til andre at sætte dagsordenen for debatten om de nationale parlamenteres rolle i fremtidens EU. Han understregede i den forbindelse, at man netop forsøger at udbygge kontakterne med de nationale parlamenter gennem møder i Europa-Parlamentet om Unionens fremtidige udvikling. Napolitano nævnte i den forbindelse, at man inviterer de nationale parlamenter fra EU-landene og ansøgerlandene til et seminar i Bruxelles den 10-11. juli, hvor man vil sætte fokus på de nationale parlamenteres rolle i fremtidens EU.

Det tyske socialdemokratiske medlem af udvalget, Jo Leinen, erklærede i samme ånd, at EU ikke har brug for nye institutioner eller forsamlinger, der blot vil komplicere beslutningsprocedurerne i EU. I stedet bør man satse på at styrke de eksisterende institutioner, fastslog Leinen. Dette synspunkt blev ligeledes støttet af det britiske medlem Richard Corbett (PSE).

Skal et konvent forberede regeringskonferencen i 2004?

Michel Barnier erklærede, at Prodi-kommissionen fortsat støtter idéen om at etablere en særlig forsamling eller konvent til at forberede regeringskonferencen i 2004, som bl.a. skal se på spørgsmålet om de nationale parlamenteres fremtidige rolle i EU². Han mente dog ikke, at denne afgørelse er moden til beslutning i Gøteborg, men snarere ville skulle tages på topmødet i Laeken under belgisk forsæde.

² Erklæring nummer 23 til Nicetraktaten fastslår, at man på regeringskonferencen i 2004 bl.a. skal diskutere følgende spørgsmål:

- en mere præcis afgrænsning af kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne
- status for EU's charter om grundlæggende rettigheder
- en forenkling af traktaterne med henblik på at gøre dem lettere at forstå uden at ændre deres indhold
- de nationale parlamenteres rolle i den europæiske arkitektur.

Barnier understregede over for forfatningsudvalget, at man i den forbindelse "bør give det en særlig overvejelse, at den ultimative logik ved konventionsmetoden er, at konventet en dag vil blive den "forfatningsgivende myndighed" i EU, og at der derfor ikke længere vil være behov for de nationale parlaments ratifikation for at udvikle EU-samarbejdet".

Reinhard Rack, der er tysk medlem af den kristelig-demokratiske gruppe (PPE), spurgte kommissær Barnier, om han mente, at ansøgerlandene bør deltage fuldt ud i konventets arbejde. Michel Barnier svarede her, at han ikke kan forestille sig, at ansøgerlandene ikke skal deltage i debatten om "det nye Europa". Reinhard og Andrew Duff fra den liberale gruppe tilkendegav, efter at Barnier havde forladt mødet, at man bør sondre mellem ansøgerlandenes status i konventet, før de har underskrevet tiltrædelsestraktaterne, hvor de bør have observatørstatus, og efter underskriften, hvor de bør inddrages som fulde medlemmer af konventet. Ingen af dem kom nærmere ind på, hvilke rettigheder observatører i et eventuelt konvent bør have.

At Europa-Parlamentet virkeligt ønsker at sætte sit præg på den kommende traktatrevison, blev understreget af et forslag fra et af forfatningsudvalgets tyske medlemmer, Jo Leinen (PSE). Jo Leinen foreslog Barnier, at man opretter en såkaldt "styregruppe" bestående af repræsentanter fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen, som skal forberede møderne i konventet samt tage sig af de tekniske forberedelser af konventets arbejde. Barnier var ikke helt afvisende over for idéen.

Speciel betænkning om nationale parlamenter er på vej fra Parlamentet

Europa-Parlamentet stemmer torsdag den 31. maj om sin betænkning om Nitraktaten og "Unionens fremtidige udvikling". Betænkningen indeholder stort set intet om de nationale parlaments rolle i fremtidens EU.

Dette spørgsmål behandles i en særlig betænkning, som Giorgio Napolitano er ordfører for. Det første udkast til denne betænkning præsenteres i juli forud for seminaret i Europa-Parlamentet den 10.-11. juli, hvor repræsentanter fra de nationale parlamenter i EU-landene og ansøgerlandene inviteres.

Med venlig hilsen

Morten Knudsen